

Botigues emblemàtiques
de Catalunya

Un viatge per viure i sentir la història

Consol Bancells (fotografies)
Sergi Martín (text)

Índex

- 1** Botigues de roba i complements | 10
  - 2** Coses de casa | 42
  - 3** Oci i cultura | 70
  - 4** Les coses de menjar | 96
  - 5** Farmàcies, apotecaries i herboristeries | 126
-

Viure la història

El segle XXI ha sacsejat els comportaments socials i ha causat estralls: d'entrada, el gran creixement econòmic, que va comportar gran onades especulatives; després, l'explosió de la bombolla immobiliària i la profunda crisi econòmica, que s'enceta a partir del 2007. Aquests dos factors tenen una especial incidència en el comerç i la preservació del patrimoni, que és el tema que ens ocupa. Per tot això, és molt meritori que alguns establiments històrics continuïn oberts a Catalunya. La pressió econòmica, social i turística ha estat, i és, molt gran. No han mancat —ni manquen— obstacles ni dificultats. Tanmateix, per sort, encara es conserven moltes botigues històriques arreu del país que ens permeten conèixer una mica més quin és el nostre passat i guardar-ne el record.

Aquest llibre no pretén ser un cens exhaustiu de botigues històriques; més aviat proposa un repàs per alguns dels establiments més emblemàtics de Catalunya. N'hi ha de tota mena i ben diferents entre ells. Cadascun amb les seves característiques, que el fan únic. I tot plegat ho veurem per mitjà de les fotografies de la Consol Bancells. Amb el seu treball podem fer-nos una idea general dels antics negocis que podem visitar encara avui, però també tenim l'oportunitat de fixar-nos en detalls que sovint se'ns escapen. Aprofitem que fem aquest viatge en el temps per aturar-nos i mirar, d'una manera diferent, la nostra història. Deixem-nos sorprendre per aquell passat que continua entre nosaltres.

1 Botigues de roba i complements

Hi ha establiments que ens permeten viatjar en el temps, ja sigui per la particularitat d'allò que venen o per la singularitat de la mateixa botiga, o per totes dues coses alhora. Comencem aquest llibre amb un capítol dedicat a les botigues on es pot trobar roba, sabates i altres complements per vestir. El comerç en aquest sector ha canviat molt amb l'arribada dels grans magatzems i les cadenes internacionals on es pot comprar de tot. Aquest fenomen és relativament recent i l'hem de situar a les últimes dècades del segle xx. Ara bé, encara és possible trobar llocs dedicats únicament a uns articles en concret.

Resisteixen moltes botigues que ofereixen roba de temporada per a dones i homes, merceries o sabateries. Es tracta d'establiments petits o mitjans, als barris de les grans ciutats o al centre històric de les viles. Ens volem centrar aquí en alguns casos extraordinaris, gairebé miraculosos, que han sobreviscut venent guants o espadenyes o barrets. Això els fa especials i sovint tenen una llarga història al darrera que mereix ser explicada.

Camiseria Xancó

La Rambla, 78. Barcelona

La Camiseria Xancó a la Ruta dels Emblemàtics

Les institucions i la societat civil han pres el ferm propòsit de conservar les botigues històriques que han resistit la crisi econòmica, la pressió immobiliària i turística i la fi de la moratòria de la Llei d'Arrendaments Urbans el 2014. Amb aquest objectiu l'Ajuntament de Barcelona i l'Associació d'Establiments Emblemàtics han col·laborat per crear la Ruta dels Emblemàtics. La Camiseria Xancó forma part d'aquesta llista i no podia faltar en aquest llibre, amb gairebé 200 anys d'història i un patrimoni original curosament mantingut.

Gotchet i Xancó

Gotchet i Xancó són els dos cognoms lligats al negoci i que apareixen a l'aparador exterior de la camiseria. Lletres de pa d'or sobre fons negre: el primer reclam per a un establiment de referència fundat el 1820. A la part de fora encara es conserva el tendal, un element imprescindible en el comerç del passat, quan els carrers sense cotxes es podien fer servir per exposar mercaderies i objectes.

A l'interior de la botiga, i més enllà de les camises apilades ordenadament per cada racó, hi sobresurt la feina de fusteria a les prestatgeries. També són singulars els taulells, fets de vidre per aprofitar l'espai i ensenyar peces de roba. Els llums i els expositors de corbates mostren detalls de ferro treballat. I, finalment, cal esmentar la caixa enregistradora de la marca National, la més reputada de l'època, feta a mida per a la botiga.

La Manual Alpargatera

Carrer d'Avinyó, 7. Barcelona

Tradició, moda i prestigi

La Manual Alpargatera no és una botiga centenària com algunes de les que es poden veure en aquest llibre. Ara bé, la seva activitat sí que és ben antiga. El negoci es va establir al carrer d'Avinyó de Barcelona als anys quaranta. La seva gran aportació va ser, i és, la de donar prestigi a un calçat que no era gaire ben considerat: les espadrenyes. La manera com són conegudes les espadrenyes arreu del país —de pagès, de traginer o de carreter— ja deixa clar quin n'ha estat l'ús majoritari. A la Manual Alpargatera, en canvi, és possible trobar-hi qualitat i moda sense deixar de banda l'elaboració tradicional. Són ells qui proveeixen d'espadrenyes l'uniforme de gala dels Mossos d'Esquadra.

